

24/06/2018

לכבוד
יו"ר ועד/מזכיר

שלום רב.,

הנדון: תיקון כללי ההורשה בנחלה

לאחר דיונים בין תנועת המושבים לבין רשות מקרקעי ישראל שבאו בעקבות דרישת משרד המשפטים לשינוי כללי ההורשה בנחלה, ראיתי לנכון להביא לידיעתכם, כי הרשות ערכה שינוי מהותי בכללי ההורשה שהיו נהוגים עד היום בכל הקשור לנחלות בחוזי החכירה שייחתמו בעקבות ההחלטות החדשות בנוגע לחוזי החכירה והיוון חלקת המגורים.

מהות השינוי : בוטלה העברת הזכויות האוטומטית לבן/בת זוג בעת פטירה. מעתה ואילך תתבצע העברת הזכויות במקרה פטירה עפ"י צוואה או עפ"י דיני הירושה בכפוף למגבלות המפורטות בחוזה החכירה.

בעל זכויות בנחלה בה מונה בן ממשיך יידרש להסדיר את תנאי הורשת הנחלה בצוואה ולבטל את הרישום בטרם החתימה על חוזה החכירה.

הכללים החדשים מופיעים בסעיף 15 לחוזה החכירה לדורות לחלקה א' של הנחלה, כדלקמן:

במקרה של פטירת החוכר יועברו כל זכויותיו בנחלה ליורש על פי דין. היו מספר יורשים לנחלה, כי אז תעבורנה הזכויות לאחד היורשים שהוסכם ע"י שאר היורשים או שאושר ע"י בית המשפט כאמור בסעיף 114 לחוק הירושה.

אדם שיהיה זכאי לקבל זכויות בנחלה בהתאם לסעיף זה, יהיה חייב לעמוד בתנאים הקבועים בהחלטות רשות מקרקעי ישראל התקפות. לא עמד בתנאים אלה, יהיה חייב להעביר את הזכויות שקיבל למי שיהיה כשיר לפי חוזה זה ולפי החלטות המועצה לקבל את זכויות החכירה במוחכר.

הסכמת הרשות להעברת הזכויות כאמור תהיה כפופה לאמור בסעיף 13 לחוזה החכירה (איסור רישום יותר מבעלים אחד על הנחלה) וליתר תנאי חוזה החכירה.

לסיכום, במסגרת החלטות חדשות שהתקבלו לאחרונה ברמ"י, המאפשרות לכל בעל נחלה לקבל הסכם חכירה אישי מול רמ"י, המכונה חוזה חכירה לדורות, תשונה הוראת הירושה לגבי בני זוג ותותאם לדיני הירושה החלים גם במגזר העירוני, כך שבפטירת החוכר תעבורנה כל זכויותיו בנחלה ליורש על פי דין.

הסתיים קיומו של סעיף ההורשה במגזר החקלאי המעניק לכל אחד מבני הזוג "ירושה אוטומטית" של הזכויות בנחלה כאשר אחד מבני הזוג נפטר, ואשר נועד לתת הגנה וביטחון כלכלי לבן/בת הזוג שנותרו בחיים כדי שיוכלו להמשיך להפעיל את המשק החקלאי מבלי שיזדקקו לטובות מצאצאיהם, ולא יהיו תלויים בהם לצורך המשך הפעלתו של המשק החקלאי כיחידה כלכלית שלמה מבלי שיהיה צורך לפצל את הנחלה בין מספר יורשים.

למעשה להוראות צוואתנו של בן הזוג שנפטר ראשון, לא היה תוקף שכן בפטירתו של אחד מבני הזוג כל הזכויות בנחלה עברו לבן הזוג שנותר בחיים במלואן, ללא כל הגבלה ולא משנה עם בן הזוג הראשון ערך צוואה או אם מונה בעבר בן ממשיך במשק וכעת נוהל זה הסתיים והנחלה תועבר על פי כללי חוק הירושה.

למעשה הכללים החדשים בדיני הירושה יחייבו בני זוג אשר יבקשו להגן על עצמם מפני יורשים פוטנציאליים לאחר לכתו של אחד מבני הזוג לבית עולמו, לערוך צוואה הודדית, בהן יקבע כי מלוא הזכויות בנחלה יועברו לבן/בת הזוג שיוותרו בחיים.

נא הפיצו חוזר זה בין כל בעלי הנחלות במושבכם !

בברכה,
עו"ד עמית יפרח
יו"ר אגף קרקעות ואגו"ש

העתק: מאיר צור – מזכ"ל תנועת המושבים